

GLASILO SLOVENSKEGA KLUBA MELBOURNE

MARTIN KRPAN

CENČEK

LETNIK VI.

VESTNIK

STEVILKA 11

Pred nami je največkrat postavljeno vprašanje, ko naletimo na pogovor o Klubu ali sploh o slovenski dejavnosti v tujini: "Čemu Klub in čemu slovenska organizacija, ko pa živimo v drugem svetu, med drugimi ljudmi, ki imajo drugo govorico, svoje navade, običaje, prilike in svoj poseben način življenja, ki se popolnoma razlikuje od našega? Ali ne bi bilo bolje čimprej pozabiti na stare stvari in se prilagoditi novemu svetu?"

Tega vprašanja in mišljenja obenem ne bi mogli popolnoma ovreči: kot skrajno nepravilnega; celo pozitivno je, če ga pozitivno dojameš in ga uvažaj v svoje življenje. Vkolikor pa je površno in brez tistega drugega, ki pravi: "Hrani svoje in spoštuj tuje", je bolj podobno opičjemu posnemanju nečesa, kar v jedru ne razumeš, plazmatično pa ti daje dojem, da se tega držiš. Prilagoditi se novi deželi, novim ljudem, novim okoliščinam je normalno in zdravo, ni pa normalno in niti kaj manj zdravo ob tem pozabiti nase, na svojo pripadnost, ali vsaj delno svojega narodno-individualnega življenja ter humanih odnosov dorodu, ki mu prapadaš! Za ohranitev te osnove je postavljena organizacija - ki olajšuje delo in medsebjno ter skupinsko življenje v tem smislu. Nismo Slovenci edini, ki imamo svoje organizirano življenje, ali vsaj slonimo in delamo na tem, da bi ga imeli; temveč to narodnostno organizirano življenje ima ali pa ga šele ustvarja vsaka narodnostna skupina v tujini. V primeru z drugimi narodi, smo Slovenci v Avstraliji precej odzadaj, vkljub načinu našega prihoda v novi kraj, vkljub težkim izkušnjam skozi narodno zgodovino itd., itd. Z druge strani papa nas največ ločuje in zavira skupno organizirano ustvarjanje in zdravo dejavnost politični razkol in predvsem dejstvo, da večini ni razumljivo: kaj je država in kaj je narod oziroma kaj je državljanstvo in kaj je narodnost. V veliki premoči pa prav gotovo ovira organizacijo v delu materialistično mišljenje, ki postavlja materijo na častitljivi tron največ vrednega, in ki razlaga, da je edino normalno zamenjati stvarino za drugo enako vredno, dočim je duševnost in idejnost nič, ki je postala popolnoma esentimentalizirana stvar ali pojem. Ljubezen do nečesa je ob tem uničena. Pri tem pa še nekoliko pripomaga "zmaterIALIZIRANI bussines", ki sloni skoraj na podlih dobičkih. Torej teorija se je spremenila v prakso ne samo tam, kjer je nujno v življenju, ampak posega tudi v življenje, ki je postavljeno na ljubezni - pri tem je to naša narodnost in naš rod!

"umana organizacija se ustvarja iz nič, ali bolje, na idejah, ki imajo oslombo, ki imajo oslombo na človeškem humanizmu in idealizmu, ter človekovem prepričanju in veri. Pojmi, ki se pri nas večkrat imenujejo prosjačenje, terjanje, nadlegovanje in celo ciganjenje, so v tem primeru skrajno napačno izvirajoči; kajti nihče, ko zbira, ko agitira za delo ali pomoč Klubu ne prosi zase, ne cigani, ker ciganil bi lahko edino pripadnike drugih narodov, da ustvarjajo Slovencem, oziroma ne terja, če reče besedo, ne nadleguje, ko te kliče k sodelovanju, ustvarjanju, pomoči za tisto bore malo, kar bi lahko pripomogel. (Dalje)

K A Z A L O

Midva, prijatelj	1
Iz pisarne S K M	3
Po Victoriji	4
Pomladanski izlet	6
Romanje v Sunbury	8
Ukradeno iz The Sun-a	9
Važno za odrasle in tudi za starše	10
Kje, kje, kje ... bomo letos silvestrovali	11
Pa se sliš, pa se sliš...	14
Kozamurnik	15
Kako so kadali v starih časih	17
Rešitev nagradne križanke	18
Kako morimo toploto	18
Literarna priloga	19
Moj dobri sosed človek	20
Domače cvetje na avstralskih tleh	21
Romar	21
Ubijalec	22
Obala palmovih vej	22

* * *

Vestnik je enomes čnik. Izdaja ga Slovenski klub Melbourne kot svoje glasilo. Naslov uprave: 371a Park St., Princes Hill, Vic. Naslov uredništva: J. Kapušin, Padua Hall, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. Ti- skarska dela opravlja Stanko Hartman, 153 Essex St., Pascoe Vale . Platnice in oglasi: tiskarna Spacapan. Naročnina za nečlane je £ 1 letno. Rokopise pošiljajte na ured. .

* Kakor vedno, bo tudi letos priredil Slovenski klub Melbourne Miklavževanje za otroke. Coremonija bo v nedeljo, dne 3. dec. po slovenski sv. maši v ST. LUIS CHURCH, STA. WELL ST., B U R N L E Y. Podrobnosti o Miklavževanju Vam opisuje Dopis g. Pribaca, pod naslovom "Važno za otroke in tudi za starše na deseti strani Vestnika.

* Izleti Slovenskega kluba Melbourne so postali za marsikateroga rojaka tradicija. Vsak si včasih želi proč od burnega vlemesta v prostost in naravo. Tako je tudi klubov pomladanski izlet za nami, v nedeljo 22. ok tobra je bil, ki je zadovoljil naše izletnike, da so si vnovic zaželeli takšnega izleta.

Potovanje skozi še mnoge rojakom nepoznane kraje je zbuvalo veselo razpoloženje in zanimivost med izletniki. Po daljšem potovanju so se izletniki ustavili za daljši čas v Sherbrook Forest, kjer je pod evkaliptom misleč na vaško lipo pela Tinetova harmonika. Bilo je res lepo in nekaj popolnoma domačega!

* Kakor smo objavili v prejšnji številki Vestnika, Vam S K M pripravlja letošnje tradicionalno silvestrovanje v prosti naravi, Ime kraja bomo objavili v naslednji številki Vestnika. Kraj, kjer se bomo poslovili od staroga leta in trenutno pozabili na vse težave, se bo zdel marsikateremu rojaku, da je nekje sredi zelenega Pohorja, ker dvorano in igrišče obdajajo prelepi gozdovi. Verjetno ne bo udeleženca, ki si ne bi želel večkrat kaj podobnega. Kraj je ododaljen približno trideset milj od mesta. Naj Vam ne dela notenih preglavic, kajti avtobusi bodo vozili iz mesta in nazaj. Potrebno je samo, da sm - pravočasno nabavite vstopnice in vozovnice, če nimate sami prevoznega sredstva. Vstopnice in vozovnice boste lahko dobili na naslednji slovenski zabavi v Prahranu, dne 18. novembra. Več o Silvestrovanju pozneje.

* V A Ž N O Z A V S E Č L A N E S K M !

Kmalu po proteklo koledarsko leto 1961 in veleika večina članov Slovenskega kluba Melbourne bo sprejela pisma, v katerih Vas bomo naprosili za poravnavo članarine (predplačilo) za leto 1962.

Slovensko društvo v tujini lahko uspeva samo z rednim in organiziranim članstvom, ki društvo - v našem primeru SKM - moralno in materialno podpira. Brez organizacije ne bi bilo članstva in brez članov ne bi obstajala organizacija! Z rednim plačevanjem članarine boste pripomogli, da bo Klub še naprej slonel za svojimi cilji, ki so tudi Vaši in da bo nemoteno delal za nove cilje slovenstva v Victoriji! Ne čakajte, da Vasbomo morali opomniti, ampak Vas vljudno prosimo, da pošljete članarino na Upravo kluba: 371a Park St., Princes Hill - Victoria. Članarina za družinske člane znaša £ 2-0-0 letno in za samske člane £ 1-10-0 letno. V družinsko članarino so všteti: oče, mati in otroci izpod osemnajst let starosti. Torej, člani in članice S K M poravnajte letno članarino oziroma predplačajte jo za koledarsko leto 1962!

Leopold Jauk, tajnik

* Prva nedelja v novembru je bila zopet naš dan. Kakor vsako leto smo zopet kot narodna skupina obiskali nase grobove na keilorskem pokopališču, nato pa se udeležili evharističnega festivala v Sunbury, kjer se sleherni leto zbere na tisoče katoličanov. Letos je bila največja skupina od začetka pred 31.leti: 35.000 ljudi se je zbralo in procesija je bila res veličastna. Slovenska skupnost je bila častno zastopana: okrog dvajset narodnih nos, dva naša bandera in podgrajska zastava, celotna skupina pa je stela nad dve sto ljudi.

Lansko leto je bila prav naša skupina z narodnimi nošami na televizijskih novicah, letos pa je bila izbrana za časopis. Sliko naših narodnih noš je objavil v ponedeljek po romanju "The Sun", ponatisnjena pa je bila v katoliškem tedniku "The Advocate". Tudi "The Age" je objavil sliko nase skupine, a v znani avstralski površnosti nas je zapisal za "Čehe".

* Prijetno domača je bila slovesnost na naših grobovih. Kar veliko jih je že, družinskih in skupnih. Lepo je, da jih vsaj enkrat na leto obiščemo in se obenem spomnimo vseh domačih, katerih grobove ne moremo več obiskati. Dve žalostinki je zapel pevski zbor "Triglav", eno pesem pa je zapel naš cerkveni pevski zbor, za ta dan ojačen s pevci geelongskega zbora, in pod vodstvom novega slovenskega misijonarja p. Odila. Z eno vajo pred maso so naši cerkveni pevci dosegli zavidljivo višino in vsakdo prizna, da so res lepo zapeli, tako pri maši kakor na pokopališču.

Zahvaljujem se vsem, ki so kakor koli sodelovali pri naši slovesnosti na pokopališču, zlasti pletilcem vencev in vsem, ki so krasili grobove. Posebna zahvala tudi fantom, ki so pomagali s cementnimi deli. Saj smo napravili spet korak naprej: temelj za drugi del skupnih grobov je končan, prvi del pa ima že visok granitni križ in granitni podstavek za bronasti kip. Žal kip sam ni mogel biti izvršen pravočasno, da bi že za ta dan našega obiska krasil s svojo lepoto grobove.

* Zgoraj omenjeni p. Odilo je sicer odločen za Slovence v Sydneyu, a rad je prisel med nas za štirinajst dni. Moram reči, da mu je med nami kar všeč. Ni dobil zastonj

v Ameriki naslova "pojoči misijonar": odkar je pri nas v Padua Hall-u, se kar vrste pevske vaje... Nisem mislil, da je toliko pevcev med našimi fanti.

* Dvakrat se je med tem časom med geelongskimi Slovenci oglasila smrt. Dne 13. oktobra je nenadne smrti umrl Slavko LUDVIK, komaj 37 let star mož in oče, doma iz Baca. Komaj tri mesece je tega, kar je s svojo družinico došel iz Coome in si hotel v Norlane ustvariti svoj domek. Mašo zadusnico sem opravil pri Mariji Pomagaj v Kew, ob pol enajstih dne 16. oktobra pa smo pokojnega Slavka pokopali na pokopališče v West Geelongu. - Naslednji teden, v torek dne 24. oktobra pa se je temu grobu pridružil nov grob: Štefan POBEŽIN bo pisalo na njem. Saj človek težko verjame, a je resnica: vsem dobro znanega in veselega Štefana iz Thompson Streeta v Norlane ni več med nami. V soboto dne 21. oktobra se je s Francom odpeljal na motorju, na Bachus Marsh Road jima je počila guma in sledil je smrtni padec. V bolnišnici so mu zamenjali operacijo skusali rešiti življenje: umrl je v nedeljo zjutraj ob pol osmih. Štefan je bil rojen 1922. leta pri Sv. Florjanu pri Rogški Slatini. V Mariboru se je poročil z Justino Nemec iz Laškega. Leta 1952. je družinica dospela v Avstralijo. Ustvaril si je svoj domek, ki je nudil in še nudi gostoljubno streho mnogim slovenskim fantom.

Naše iskreno sožalje obema družinama ter sorodnikom v domovini!

* V torek dne 7. novembra so televizijske novice na Chanel 2 dvakrat prinesle lep film o našem rojaku Francetu BENKU, slikarju in restavratorju. Film je prikazal njegovo natančno delo pri restavriranju starih umetnin. Razlagalec je poudaril, da je malo strokovnjakov te vrste v Avstraliji. - Ponosni smo na našega Franceta. Svojim čestitkam pridajamo željo, da bi žele v novi deželi še mnogo lepih uspehov!

* Za krste bo zmanjkalo prostora, poroke bi pa le še rad spravil na papir. - Dne 23. septembra sta se v Benteleigh poročila Edi STIBILJ (iz Trsta) in Marija FERLUGA (rojena v Eritreji). - 14. oktober beleži poroko v Eppingu: Anton FERFILA (iz Senožec) je dobil za ženo Terezijo LENARČIČ (iz zagorske fare). - 21. oktobra sta se poročila v Claytonu Ivan Stanko PROSENAK (Slov. Bistrica) in Mary Anna VOGRIG, v Avstraliji rojena Slovenka. Njeni starši so živeli v Bairnsdale, Gippsland, kamor so se kot Beneški Slovenci priselili pred mnogimi leti. - Nase čestitke vsem parom! Za ostale pa mi je zmanjkalo prostora. Potrpajte do druge številke!

Gospod Ivo Mihelj je, kakor boste videli iz naslednjega njegovega dopisa, ljubitelj izletov Slovenskega kluba Melbourne. No, pa pogledjmo, kaj nam Ivo piše:

*

Nedelja, dne 15, oktobra. - Tega dne je organiziral SKM izlet. Zbralo se je precej ljubiteljev izletov SKM, nekaj simpatizerjev "Richmond bire" je bilo tudi med nami in seveda oboževalcev nežnega spola ni manjkalo. Ti zadnji niso bili kdo ve kaj zadovoljni, kajti izleta se je udeležilo samo pet ali šest ljubiteljic narave in še od teh so bile tri poročene in ena zaročena!

Oprostite, da Vam to poročam. Ravnam se po navodilih našega "Brkocla": življenje prikazati takšno, kakršno je. Tako bom tudi jaz skušalo pisati ta izlet v realni sliki.

Med nami je bilo tudi nekaj članov SKM, ali vsaj takšnih, ki se imenujemo člani, kadar piše v Vestniku: Slovenski izlet, za člane 15/-, za nečlane 25/- . Jaz sem tudi član....

Naj bo že kakor hoče. Klub nekoliko čemernemu vremenu, kakor pravimo, kadar se ljubosončece skriva za oblake, je bila družba veselo razpoložena. Tako je še Čížek v gozdu zapel, čeprav nikoli, nikoli ne zapoje, če ne vidi jasno, Sproščenost in živahnost je od trenutka do trenutka naraščala. K temu je gotovo pripomogla Marti nova harmonika, ki nam je zaigral kakšnih devetsto devetindevetdeset lepih slovenskih pesmic. Na kratko: družba je bila v najlepšem razpoloženju!

Gotovo bi bila udeležba na izletu še večja, ako bi se dalo tudi zaplesati in če bi rojaki že prej vedeli, kako lepo bo na izletu!

M I D V A , P R I

Pred temi stopnicami danes stoji Slovenski klub Melbourne, čeprav ena najmočnejših slovenskih organizacij v Avstraliji. Kaj jih prekoračiti in kako odvreči cinična presojanja ob strani stoječih? Išči se odgovor, ki da lahko edina javnost sama, ki ga da edino članstvo, kjer je vsaka diskusija več kot odveč. Ali pa bo javnost sama imela še toliko smisla za skupnost, da lahko odgovori, prekorači stopnico ovire in zapelje delo naprej, je vprašanje, ki z dvomom zastrto in neizrečeno plava med dimom cigaretnih ogorkov v sejni dvorani Upravnega odbora. Ne išče se vprašanje, kako obdržati Klub, ker stoji danes na čvrstih nogah na jeklenih temeljih ustvarjanj zadnjih let, ampak se išče pot naprej, prekoračiti stopnico ovire in še stopnico naprej v dobrobit nas vsah - v dobrobit Slovenskega kluba Melbourne, v dobro vsakega posameznega člana in celo v dobrobit vseh Slovencev živečih tukaj med nami in končno zapustiti temelje doraščajočim, katerih delo in uspehi bodo gotovo večji, kot so naši, ker bodo imeli tudi večje možnosti!

Ker že govorimo o plesu in izletu, lahko omenim še to: Vprašal sem neko prikupno "rock and roll" plesalko, ali bo šla na romanje v Sunbury. Precej černo mi je odgovorila: "Ne vem, mogoče... Najbrž da ne." Hitro sem videl, kje tiči ptič, pa sem koj nato dodal: "Mislim, da bo ples, ko končajo cerkveni obredi." Ona pa hitro: "Kaj res? Nemogoče... Potem pa gremo!"

Iz takih in podobnih primerov je razvidno, kako izgubljam zanimanje za stvari, ki dajo našemu življenju nek smisel.

Pa sem se le nekoliko oddaljil od našega izleta. Pravijo: Dober začetek, pol dela! Na zadnjem izletu je ta pregovor tudi držal. Sproščenost in dobro razpoloženje ljudi, je dokaz, da je bil izlet tudi dobro organiziran. Naši ljubitelji narave so se razšli veseli in zadovoljni v upanju, da se svidejo na naslednjem izletu.

Človek, najsibo mlad ali star, se sprosti, nekaj vidi, pusti za trenutek vsakodnevnost in zaužije naravo s polnimi pljuči, kraj ga privleče, da ga preko občudovanja vzljubi. Tako se dobi smisel, da je v življenju res nekaj, s čemer smo obdarjeni. Občutimo kako nam narava daje in nudi svoje razkošje! Govori nam, ampak se prikaže in ti znova in znova odpira svoj zaklad - lepoto, ki je zate! Kako vesel se počuti človek, ko

J A T E L J . . . !

Ljudje vprašujejo, kako naj vpomagam. Nimam smisla za skupnost, nikam za to, nimam za ono itd., itd. . Pomoreš lahko tako kot moreš! Nihče od nikogar ne pričakuje, da bi moral iti preko svojih moči. Spomni se, da slovenska skupnost živi, napreduje v svojem delu, ima svoje cilje in zasleduj njeno delo, pa boš videl, kje potrebna pomoč! In če jo boš mogel nuditi, ne odkloni je! Ne pričakuj, da te bodo drugi spominjali, spomni se sam! Tako bo lahko slovenska skupnost, res lahko nudila nekaj, kar danes ne more. Kar si bomo zgradili, to bomo imeli in čim tesneje bomo sodelovali, tembolj bomo tudi spoštovali!

Vse to bomo, prijatelj, zgradila zate in zame ter za tiste, ki jih lahko ohranimo le preko nas in s takšnim delom. Morda to imenuješ prazne kvante, ker bi hotel, da bi se iz nič prikazalo očem veliko. Ko boš pa hotel ohraniti svojo kri, boš moral pokazati tudi očem. In če ne boš imel kaj, te bo sram, rekel pa ne boš nič, ker boš čutil, da je prepozno. Zato ustvarjajva midva, ti in jaz!

Ur.

vse to gleda! Srce zavriska ob čudovitem stvarstvu! Zakaj ga ne užiti? Zakaj zapreti očem, kar je za njih?

In v veseli domači družbi. Rojak z rojakom! Za trenutek zgubiš zavest, ti si tisoče milj oddaljen od domačega gozda, od grude, ki je blagoslovljena z znojem tvojih prednikov.

Zapojemo pesem, sadko domačo pesem, vsi in čutimo, kako lepo nam je, zavemo se, kako lepo nam je! In ni nam žal, da smo šli, da smo odložili koš brig in odnesli veselo srce, ko pa smo zopet morali vzeti koš brig na rame, so bile bolj in olj vsakodneвне. Pač človeška sproščenost potrebuje tudi to.

Torej nasvidenje, dragi rojaki! Vidimi se zopet na drugem izletu, kjer bomo zopet, zapeli! Morda tudi v večjem številu!

Mihelj

(Nekaj misli ob velikem katoliškem romanju, lju-
deh in Slovencih.)

Vsako leto se na prvo nedeljo v novembru zbere v Sunbury desetti-
soče katoličanov, pripadnikov vseh narodnosti pod svojimi prapori in
zastavami, da počaste Boga in tudi tem potom pokažejo svoje otroštvo
Bogu. Cela manifestacija, bi rekel, pa bi se zmotil. Saj Bog ne potre-
buje manifestiranja! So ljudje, ki so priromali išoč tolažbe, polni
prošenj, drugi zopet zahvaljujejo Boga; množica stokrat in stokrat iz-
govarja: **Z g o d i s e T v o j a v o l j a !** in tako naprej. Obred se kaže očem, ustnice šepetajo, ušesa poslušajo; vera živi v sr-
cih v katerih se poraja rahro daljno zvonjenje ljubezni. Ta nam je tuja
v bučnem vrešču življenja, da, skoraj popolnoma tuja. Morda je prišla
za trenotek s Kristusovimi besedami: **J a z s e m l j u b e z n i !**
tudi v nas. Spomnili smo se na nekaj, kar pogrešamo. Nekaj svečanega nas
obdaja in želimo si, da bi bilo to vedno, da bi zmeraj čutili to sveča-
nost. In lahko bi jo, pa je ne! Pač ljudje smo... Da, ljudje: visoki,
ponosni, sebični, strastni... Na pol suho drevo!

Tudi ta jih se ne manjka, ki res manifestirajo. Manifestirajo sebe,
ali se mi morda samo zdi. Morda jih pa več prižene radovednost kot po-
božnost... Pa teh ni veliko. Dolga vrsta ljudi - procesija - se vije
pod prapori sv. zaščitnikov in patronov ter narodnih zastavah. Ob stra-
ni kloččči in stajčči prebirajo jagode rožnega venca. Tam je človek v
omedlevici. Ima slabo srce ali kaj. Popoldanska vročina ga je zmogla.
Morda se je zavedal tega, pa bi bil ostal doma in vendar je šel... Ob
njem sloni zdravnik, na drugi strani kleči duhovnik s šepetajočimi u-
stnicami in očmi povzdignjenimi k nebu... Nad množico bedi Kristus -

KRISTUS KRALJ! ON gleda na množico in kakšne so Njegove božje misli
o njej? Morda nam kliče: Maloverni sebični ljudje! Jaz sem življenje!
Kdor vame veruje bo živel!

***

Trije polni avtobusi Slovencev so po sv. maši odpeljali proti ke-
tilorskemu pokopališču. Sledilo jim je precejšnje število osebnih av-
tomobilov. Prišli so, da osveže spomin na svoje rajne na grobu rojaka,
ki ga morda nikoli poznali niso. Človeku se stori milo ... Pevski zbor
Triglav poje, cerkveni mladi zbor s pešhijo "holi za rajne. To ni samo
spomin, je nekaj več! Skupina se odpelje naprej v Sunbury, tam se uvr-
sti pod prapori v procesijo. Slovenci imajo nov prapor. Podgrajci so ku-
li bandero podgrajske Matere Božje. Veliko nas je, največ kar nas pride
skupaj! V tej vsej obožnosti, se mi zdi, nekaj manjka. Kaj? Morda ne bi
bilo napačno, če bi tudi Slovenci ob takih prilikah ponesli svojo tro-
bojnico. Vsi narodi in njih prapori poklonite se Gospodu svojemu Bogu!
Sicer na novi banderi podgrajske Matere Božje plapola trobojnični trak.

***

Morda se bo komu bolj "stobodomiselni" to pisanje zdelo neprimer-
no za Vestnik, pa vendar smo vsi Slovenci, vsaj pretežno, katoličani, pa
ne vidim, da to ne bi bilo vmesno. Pri takšnih stvareh prepuščamo vse
delo in vso skrb našemu dušnopastirstvu.

Dolje str. 9.

V ponedeljek, dne 6. novembra 1961, je tukajšnji dnevnik Sun objavil na 16. strani pod rubriko Sunday in churches članek o romanju v Sunbury. Zanimivo je da je na precej veliki sliki, ki predstavlja romanje, natisnil sliko slovenskih narodnih noš s prapori. Dokaz, da so slovenske narodne noše res zanimive. Morda bo koga izmed Vestnikovih bralcev, ki je prezrl članek, naslednji zanimal. Zato uredništvo Vestnika ne vidi nič napačnega v objavi članka:

35,000 went to Festival

More than 35.000 people attended the 31st annual Eucharistic Festival at the Salesian College, Rupertswood, at Sunbury yesterday.

Organisers said last night that this was the biggest crowd to attend since the war.

Bishop Fox carried the Blessed Sacrament in a procession through the college grounds, in which 10.000 people from Catholic lay organisations and national groups took part.

Picture shows part of the solemn procession with the college in the background.

The Festival opened with High Mass in the college chapel celebrated by the provincial of the Salesian order in Australia, the Very Rev. Father B. M. Fedrigotti.

Bishop Fox gave Benediction from an open air altar.

A former rector of the college, the Rev. Father A. McDonald, said that the world was longing for peace and was spending millions on armaments to preserve peace.

"Christ has promised us peace without such expenditure," he said.

"God's inexpensive recipe for peace was inscribed on two tablets of stone given to Moses on Mount Sinai."

Special buses and trains took from the city to Sunbury people, and the college grounds were used to park thousands of cars.

* * *

R O M A N J E V S U N B U R Y

Nadaljevanje iz .....

Včasih, ko iščemo, kaj bi naredili, kje bi nekaj pokazali, s čim izboljšali naše skupno delo in podobno, izpuščamo takšne stvari in dogodke ter iščemo drugih. Zakaj? Mar ne bi bilo lepo in koristno ter uspešnejše nuditi pomoč in sodelovanje tudi na tem polju. Tudi to pot bomo šli naprej, morda celo lažje, če bomo preobremenjene nekoliko razbremenili tam, kjer ni nujno, da storijo oziroma pripravijo ravno oni. Cerkev je Slovencem dala v njihovem razvoju močan kulturni - duhovni in materialni - in pre svetni delež. Morali bi misliti kot posamezniki, organizacija in klub na to in ustvarjati tudi na tem polju. So stvari, ki jih lahko uresniči samo skupnost!

Ur.

Kot vsako leto bo Slovenski klub v Melbourne pripravil tudi letos otroško Miklavževanje. Vendar bo nekoliko drugače kot druga leta.

Predvsem bo drugačen način obdarovanja zaradi dveh razlogov. Klub bo obdaroval samo otroke slovenske osnovne šole, da bi tem otrokom dal vzpodbudo in veselje in da bi tudi drugi otroci začutili, kakšna lepa skupnost je Slovenska šola v Melbourne.

Drugi vzrok je pa, da Slovenski klub zaradi izplačevanja Doma ne more dati preveč denarja za druge namene. Vendar naj opozorim v imenu Kluba vse tiste člane Kluba, ki so v kakršnikoli stiski, pa bi vseeno radi obdarovali svoje otroke, da bo Klub z vso razumljivostjo to storil s klubskim denarjem! Zato naj vsakdo, ki sam ne more obdarovati svojih otrok, pošlje na naslov Uprave kluba svoje in otrokovo ime ter naslov, da bomo v pravem času vse pripravili. Vsi drugi člani Kluba pa tudi drugi Slovenci, ki bi radi iznenadili svoje otroke in jim poleg tega še prikazali ta lep običaj, naj pošljejo na naslov slovenskega kluba vsaj teden pred Miklavževanjem zavitke (pakete) z darilci, na katere naj ne pozabijo napisati naslov otroka. Pri lepem Miklavževanju, ki bo po slovenski sv. maši prvo nedeljo v decembru (3. decembra) bodo tako imeli priliko sprejeti vsi otroci svoja darilca od samega sv. Miklavža, ki bo pravo presenečenje za otroka. Učiteljica Slovenske šole, gos. odična Sernec, bo pa verjetno tudi pripravila majhen spored, ki ga bodo izvajali šolski otroci.

Torej še enkrat: Ne pozabite priti na otroško Miklavževanje na prvo nedeljo v decembru, ki bo v Burnleyu po slovenski sv. maši. In če imate namen nagraditi ali obdarovati otroka, storite to tako, da bo sv. Miklavž naredil to za vas in bodo otroci od tega imeli nepozabno doživetje! Vsa darila pošljite na naslov Kluba vsaj teden pred Miklavževanjem, ali jih pa lahko izročite še pred mašo kar Miklavžu, ki vas bo čakal v Burnleyu, v nedeljo 3. decembra okrog 11 ure dopoldne.

Pa predvsem ne pozabite priti s svojimi otroci na to lepo slovensko prireditev!

* MIKLAVŽEVANJE ZA ODRASLE BO VERJETNO 16. DECEMBRA, NA KRAJU,

ki Vam ga bo Klub dal še zvedeti. Zdaj Vas opozarjamo na to, da poveste svojim znancem in prijateljem, da bodo tudi starejši lahko videli Miklavža, pravega slovenskega Miklavža! V prihodnjem Vestniku, če ne še prej pa boste podrobneje obveščani. H. Pribac.

* * *

STOP THE PRESS .. - - - - , . - . . - - . - - .

ŠPORT EKPRES !

Ljubljanski Parma je postal svetovni mladinski šahovski prvak. Na šahovskem turnirju na Bledu je bil Parma med najboljšimi mednarodnimi velemojstri 8. in mu manjka samo kakih pet procentov še za naslov mednarodnega velemojstra - največjo šahovsko čast.

Samo to in podobno slišiš zadnje čase v našem Melbourne. Saj je razumljivo; za naše pojme ne more biti novega leta brez primernega silvestrovanja. S tem ne mislimo samo na ples, tega si ta vroči itak privoščijo ob vsaki priliki. Večini od nas nam ples še mer ni, zabavo, ki se jih udeležimo so zelo redke, če sploh so. Ino nam je še manj poznan užitek. O kulturnih prireditvah ni moč govoriti. Ostala bi nam le še literatura, če bi nam bila na razpolago. S tem pa smo našteali že vse vire duševne hrane, ki nam dostikrat ni nič manj potrebna kot telesna. Ostane nam le še delo, kot glavni ~~vir~~ zdravja za dušo in telo.

Se je torej čuditi, če človek po celoletnem delu za hip popusti, znova zajame zraka in predno ponovno zamahne, mu roka omahne? Ne, si pravi, ne smem nadaljevati! Neka nevidna sila ga je pritegnila in že ga vidimo v krogu znancev in prijateljev, a blagor mu, če ima brate, sestre ali vsaj del ostalega sorodstva. Žal nas je večina popolnoma osamljenih, nihče ne poskuša razumeti dušne praznine, ki se z vsakim dnem pogloblja. Zaprli smo se vase, skušamo pobegniti, kam, navadno ne vprašujemo. Premnogi iščemo varljive utehe v pijači, drugi v spolzki družbi, poudarek zaslužijo delavoljni s svojo večino. Vsi, brez razlike, pa smo sinovi in hčere naše ljubljene Slovenije. In kot takšni kaj radi pozabljamo na doživljajoče gorje, otresamo vsakdanjost, iščemo in tipljemo za potjo utehe. Ob zatonu starega in porajanju Novega leta kaj radi zaključujemo medsebojne račune, povprašamo znanca po njegovem zdravju, družinici, njegovem napredku, beseda sili celok politiki. Nam je mar zameriti, če v tem posnemamo naše prednike sive davnine, katerih možati besedi je sledil pogovor pod lipo s krožečo majoliko? Ob kozarcu tolažilne kapljice se naše, sicer v trdo skorjo odeto srce, omehča; zaupamo si mnogo več kot navadno. Oprostitutvene, odpuščajoče besede so blažilno olje ranjeni duši! Strnjena srca pa kaj rada zahreponijo "nazaj v planinski raj". Tam, kjer se je rodil naš "En starček je živel tam v vinskih gorah...", "Sem pobič z zelenega Štajerja...", "Oj Triglav moj dom...". In še in še - saj jih ni moč naštetih. Ni mar to naše silvestrovanje? Se bomo li pustili prikrajšati za to NASE ter s povešenimi očmi prisedli k tuji mizi? Ne, se je glasil odgovor naših prednikov. Posnemali jih bomo tudi v tem!

Ravno za to pa bo letos naš Slovenski klub Melbourne

P r i r e d i l

S I L V E S T R O V A N J E N A P R O S T E M ;

kar pa ni tako lahko kot se to bere. Predno nadaljujemo je nujno omeniti, da prirejamo letošnje silvestrovanje pod geslom: Vse v svrhu zadovoljstva naših ljudi! Pozabili bomo za trenutek na člane in nočlane, pozabili vse nevšečnosti, pozabili celo na dobiček, ki premnoge zelo moti, dasiravno vedno točno poročamo, kam istega nalagamo. Nujno je tudi vedeti, da to ne bo noben piknik, ki ga vsako leto pribejamo na Velikonočni ponedeljek v Plenty. (Dalje naslednja stran.)

Neštetim izmed nas bo še zelo svež spomin na dogodke v prahranski dvorani ob priliki lanskega silvestrovanja. Lani dvorane sploh ni bilo mogoče dobiti, ker je bila dodoljena jugoslovanskemu društvu, letos je nedelja in sploh vse podobne prireditve avtomatično odpadejo. Za prihodnje leto in vsa na daljna so nam dvorano odklonili; češ, da smo preglasen narod. O takšnih okoliščinah smo se na sejah Upravnega odbora spraševali: Pa kaj nam res mislijo ukazovati v celoti ter nam že ob vsaki malo glasnejši pesmi postaviti za hrbet policijo? Pustimo jim veselje in krenimo raje novo pot, so dejali ta modri. Nas boste podprli v našem sklepu? Upamo! Tudi to je vzrok, da bomo letos organizirali čisto pravo silvestrovanje izven Melbourne; na prostem in s primerno dvorano v sredini. Izvedba te širokopotezne akcije bo - se razume - združena s precejšnjimi stroški, neštetimi sitnostimi, poti in celakopica dela bo potrebna. Že samo letanje okrog za primerno dvorano ni bilo prijetno. Kje pa je še vse ostalo? Toda samo malo smisla za skupnost in vsestransko razumevanje je zaželeno, pa bo šlo. Brez malo reda in samodiscipline tudi ni mogoče. Vsled tega vas že vnaprej naprošamo, ne prezrite naših navodil, prošenj za izpolnitev prijavnic. Vabila, ki vam jih bomo poslali, nam takoj vrnite in podobno. Le če nas boste v celoti podprli, vam lahko garantiramo vsestransko zadovoljstvo. Vkolikor pa nam organizacija prvega silvestrovanja na prostem uspe, kot je zaželeno, vam zagotavljam, da bomo dali slovo vsem mestnim dvoranam in si v bodoče vsako leto organizirali podobno zadovo lepo sami zase, daloč proč od mestnega trušča kot vseh vsiljivcev.

Kot je že navedeno, je dvorana, v kateri se lahko nemoteno zavrti več kot dve sto plesalcev, rezervirana. Nahaja se več ali manj na privatnem posestvu, radi česar smo morali sprejeti gotove pogoje. Omeniti bi bilo, da odgovorna oseba za isto ne želi imeti nobenega opravka s posamezniki razen dveh odgovornih organizatorjev. Leži med prekrasnimi nasadi marolic, malin, robidnic in podobnih sadežev, ki bodo ravno ob času silvestrovanja zoreli. Kdor bo želel, si bo tudi teh dobrin privoščil v izobilju. Poleg dvorane je prostor v velikosti nogometnega igrišča, igrišči za tenis in kriket, ki nam bosta na razpolago. Za boljše razložanje bodo služili na terenu redko rastoči evkalipti, katerih se bomo poslužili v svrhu dodatne razsvetljave. Na treh že obstoječih ognjiščih se bodo verjetno svrli primerni pujski. Vse skupaj pa je ograjen prestor (kot malašč za nas). V smislu odklonitve kakšnih navšočnosti pred prireditvijo med našimi ljudmi in odgovorno osebo za dvorano, ne navajamo kraja, kje dvorana stoji, temveč samo oddaljenost iste od Melbourne, ki je 25 milj. Gotovo, da bomo pravočasno sporočili tudi ime kraja. Za privatna vozila bomo poskrbeli za markacije na cesti, na križišču izobesili naše znake s točno nakazano smerjo in podobno. Za tiste, ki nimajo lastnih vozil bomo organizirali prevoz z avtobusi tja in nazaj. Ker bo zadnji dan tekočega leta nedelja, bo pričetek po vsej verjetnosti med tretjo in četrto urio popoldne, s čimer bomo nudili možnost ogleda kraja in okolice. Uradno silvestrovanje bo trajalo vse do dveh popolnoči, neuradno pa se bo bržkone zavleklo tja do jutra.

Orkester, ki ga mnogi že poznate iz naših zabav v Prahranu, je rezerviran ter delno že plačan. Ni se torej bati kakšnih škripačev na harmoniko.

Ker bo dvorana urejena samo za plesalce, nameravamo na prostem postaviti zadostno število miz in klopi, da se izognemo sedenja po turško kot je to običaj na naših piknikih. (Dalje nasl. str.)

Nujno potrebno bo oskrbeti pomožno razsvetljavo, ker je sedanja nizke napetosti, morali si bomo pomagati s plinskimi svetilkami. Verjetno kdo poseduje takšno svetilko doma. Zelo nas bi razveselilo, če bi nam jo bil pripravljen posoditi in nam s tem prihraniti vsaj del stroškov.

Skoraj odveč je omenjati, da bo za pijačo preskrbljeno v polni m mori; ni izključeno, da bomo poleg naše običajne pijače v Prahramu, še marsikaj dodali. Enako je mišljeno glode prigrizka: poleg Hojni-kovih kranjskih bomo v stanju postreči z na ražnju pečenimi pujski, mislimo tudi na domačo potico, kar pa še v polni mori zavisi od dobre volje naših vrlih gospodinj.

Čemu vse to opisujemo? Reklama, bussines, koristi in podobne kri-lattice bodo iznašli hūdomušneži. Naš namen pa je s tem le delno prika-zati, kaj vse smo že storili, o čem še razmišljamo kot, kaj vse bo po-trebno še storiti v zadovoljstvo nas vseh! Hkrati je iz prikazanega moč razbrati le precejšnje predvidene stroške, katerih riziko bi bilo pre-več krivično prepustiti peščici delavoljnih. Dolžnost nam narekuje to riziko vzeti na ramena nas vseh. Da pa se temu izognemo, ugodimo po možnosti vsem prošnjam, ki nam jih bo Slovenski klub Melbourne pred-očil. Isti je prevzel vse mogoče ukrope za popolen uspeh celotne orga-nizacije. Casa imamo še dovolj na razpolago. Od nas vseh je torej se-daj odvisno, kakšno širino bo sedaj zavzela ta dobronamerna zamisel SKM-a. Slovenski klub pa na vsak način mora vedeti pravočasno vsaj približno število udeležencev. Poudarjamo, p r a v o č a s n o ! V dosego tega cilja, obveščamo vse v Melbourne, bližnji in daljni okoli-ci živečo slovensko javnost, da so vstopnice za to prireditvev že v predprodaji.

Vstopnice je lahko dobiti pri sledečih članih SKM:

1. Vogrin Anton, 40 Barnard Grove, Kew;
2. Janez Škraba, 27 Council St., Clifton Hill;
3. Humbert Pribac, 105 Barkley St., North Fitzroy;
4. Simon Špacapan, 13 Weigall St., East Brunswick;
5. Maks Hartman, 24 Cumming St., West Brunswick;
6. Stanko Hartman, 153 Essex St., Pascoe Vale;
7. Franc Janežič, 56 Taylor St., Moonee Ponds,
8. Jože Janežič,
9. Leopold Jauk, Slovenski dom, 371a Park St., Princess Hill;
10. Martin Baligač, isti naslov kot Jaukov;
11. Martin Adamič, 8 Dixon St., Malvern;
12. Franc Pongračič, 25 Moonya Rd., Carnegie;
13. Anica Molan; 8 Anzac Ave., Nth. Coburg in
14. Jože Kapušin, Padua Hall, 19 A'Beckett ST., Kew.

Cena vstopnice za prireditveni prostor je prostovoljni prispe-vek 10/- (deset šilingov) za vse brez izjeme, člane in nečlane. Ti-sti, ki boste imeli možnost prihoda in povratka z lastnimi vozili, bo-ste torej kupili samo vstopnico za prireditveni prostor. Vsi ostali pa poleg vstopnice še vozne listke ali vozovnice za avtobus. Cena prevoz-a z avtobusom, tja in nazaj, je ravnotako 10/- (deset šilingov). Na vozovnicah za avtobus bomo ob prodaji po vaši želji označili pribli-žno uro odhoda iz Melbourne in povratka v Melbourne. Dalje str. 14.

To pa radi tega, da zmoremo organizirati zadostno število avtobusov in nemoten prevoz.

Vsa nadaljna navodila boste zasledili v decembarski številki Vestnika, kateri ga ne prejimate pa po pošti. Ne bo napak poudariti, da naprošamo vse člane SKM, naj po svojih močeh obvestijo o tem in tej nasi zamisli vse in slehernega Slovence!

Apeliramo še na vašo prosto voljo. Nikomur ne bomo vsiljevali vstopnic. Z nakupom tistih pa nam boste omogočili spremeniti naslov tega članka iz "Kje, kje, kje... bomo letos silvestrovali" v "Vsi na silvestrovanje", ki ga letos prireja Slovenski klub Melbourne prvič na prostem!

SKM

* * *

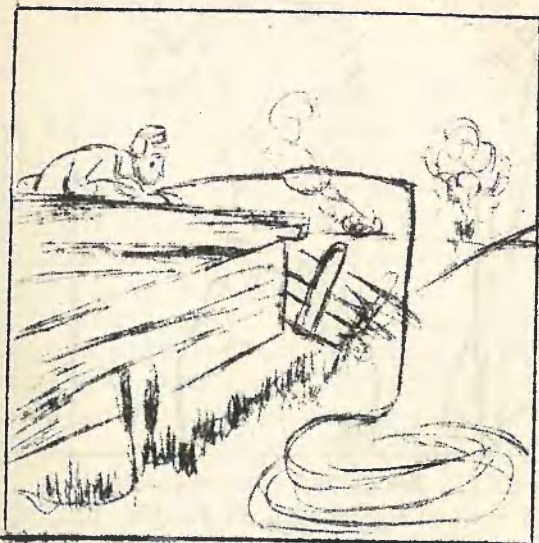
P A S E S L I Š , P A S E
S L I Š ...

Slovensko dušno-pastirstvo v Avstraliji je dobilo novega sopastirja na svojem pašniku - med avstralskimi Slovenci. Iz Amerike, Lemonta, je prišel med nas pater Odilo Hanjšek, ki si je pridobil skozi vsa svoja delovanja naslov "pojoči misijonar". To ime je z njim prišlo tudi v Avstralijo, kjer ga je častno potrdil. Prvič smo slišali, ko je p. Odilo pel pri maši v Burnleyu in nato na romanju v Sunbury s cerkvenim pevskim zborom. Tudi zboru se teh nekaj dni pozna, da imajo med sabo dobrega pevca in vodjo. Nasplošno smo dobili mnenje: Pater Odilo poje, kadar moli, pripoveduje, razlaga in uči, saj je njegovo gesto: "Kdor poje, dvakrat moli!"

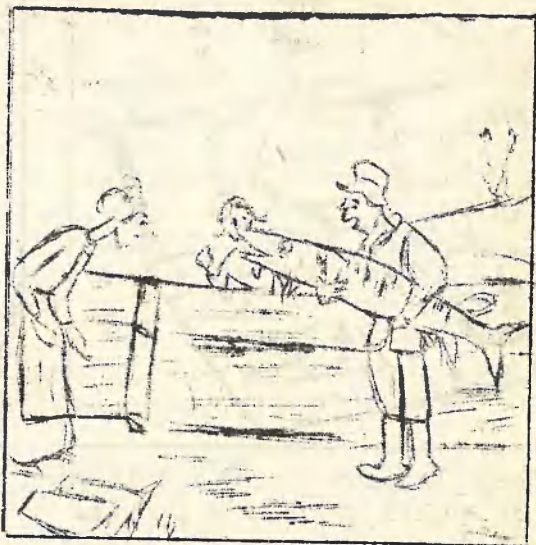
Do sedaj je imelo dušnopastirstvo ali Slovene Chaplaincy v Avstraliji samo tri duhovnike: p. Bernarda in dr. Mikulo v Sydneyu ter pri nas v Victoriji p. Bazilija. Pater Odilo bo ostal v Sydneyu, pripotoval bo tudi večkrat nazaj v Melbourne.

Dne, 9. novembra je pater Odilo kazal barvane slike iz Slovenije. Majhna dvorcnica v Padua Hall je bila kar premajhna, saj je gledalo slike, ki so bile res lepo in prvorazredno posnete, preko 200 rojakov.

Slovenski klub Melbourne želi patru Odilu ob njegovem prihodu obilo uspeha pri njegovem delu ter veliko lepih dni med nami!

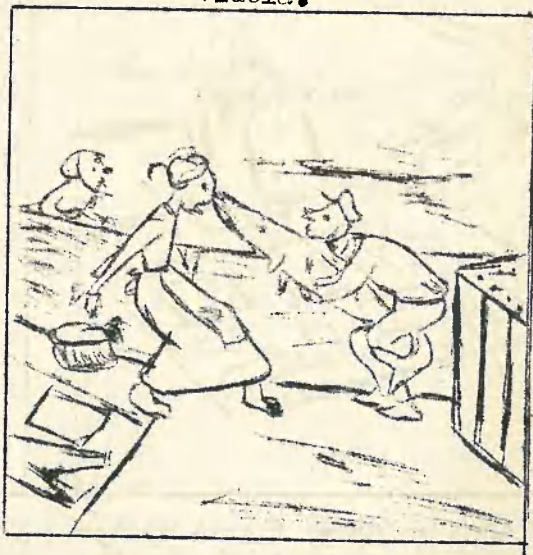
25. Hanzej je z vso svojo močjo padel na kurnik, ki je stal zadaj na vrtu. Brez zavesti je obležal na njem. Trnek pa je zletel baš v sredo vode. Gospa Mrcinove in Tresorepčeva sta se spogledali. Ziniti pa nista mogli niti besedice. Kaj tako čudnega rcos še nista videli.

27. Ponosen je zlezel Hanzej s kurnika. S to ribo je bila prpravljena in pozabljena nesreča vsega dneva. "Oh, oh, oh!" je vzkliknila gospa Mrcinova "morski som"! In kako lepe zobe ima!" Nagnila se je k ščuki, da bi jo bolje videla.

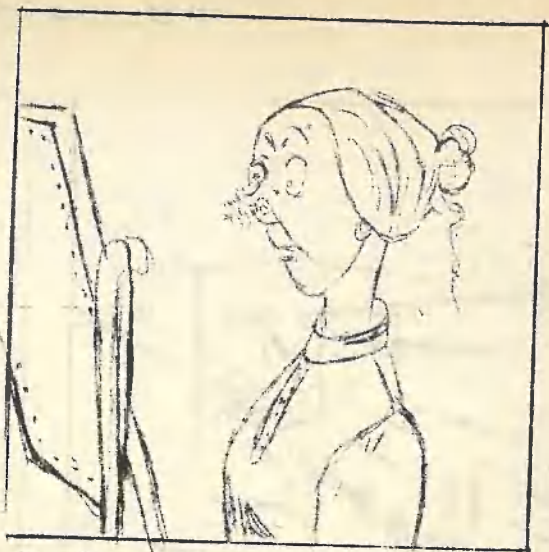
26. Tedaj je nezavestnega Hanzeja zdramilo močno potegovanje za trnek. Kot izkušen ribič je takoj potegnil. In glej! Na trnku je visela tako velika ščuka, da bi se je ustrašili, če bi jo videli.

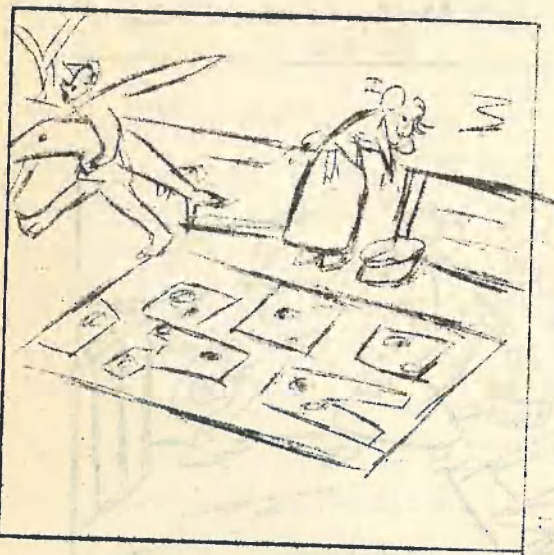
28. Ham! je šavsnila ščuka in obvisela na nosu gospe Mrcinove. Gospa se je seveda drla kakor na raznju. Hanzej je potegoval na vse pretege. Toda gladka žival mu ni in ni hotela ostati v rokah.

29. Gospa Mrcinova se je začela vr-
teti in rajati kakor brez pameti.
Skakala je po perilu, z njo seveda
tudi Hanzej, a ščuka le ni hotela
izpustiti nosa

31. Gospa Mrcinova je pogledala
svoj nos v ogledalu. Najrajši bi
na glas zatulila. Če bi ji kdo po-
stavil stol za hrbet, bi gátovo pad-
la v omedlevico.

30. Končno so ubogi živali opeša-
le moči in gospa Mrcinova je bila
rešena. Šele zdaj je videla pohoje-
no in onesnaženo prilo. To je bilo
pa že preveč! Vsa potrta se je zgru-
dila prijateljici v naročje. Medtem
jo je Hanzej popihal. Bog ne daj,
da bi bil tam, ko gospod Mrcina iz-
ve kaj se je zgodilo!

32. Medtem je gospod Kozamurnik pri-
divjal v Št. Peter. Voza še vedno ni
mogel ustaviti. Kakor besen je dr-
vel po cesti. Vse, kar je bilo na
poti, je postalo žrtev njegovega
avtomobila. Take strahote vaščani
še niso pomnili.

KAKO SO KADILI V STARIH ČASIH

.....

Tobak je po orekluiž Srednje in Južne Amerike. Evropa ga je spoznala šele po Kolumbovem odkritju nove zemlje. Neki Hernandez de Toledo, ki se je mudil v novem svetu kot zastopnik Španskega kralja Filipa II., je leta 1559 prinesel v svojo domovino tobakovo seme. Prvi povratniki iz Amerike so vneto zatrjevali, da je nova rastlina zdravi vilna. Zlasti so jo priporočali kot zdravilo proti bolezni, imenovani "mal de las brujas", ki je bila pridobitev Novega sveta. Tedanji francoski poslanik v Lisboni, Jean Nicot de Villemain, je poslal tobakovo seme tudi svoji kraljici Mariji de Medici ter s tem vpeljal "herbo sancto", kot so takrat pravili tobaku, tudi med višjo družbo. Po Nicotu je francoski znanstvenik Delachamp mnogo let pozneje imenoval tobak "Herba nicotiana".

Angleški raziskovalec, pesnik in zgodovinar sir Walter Raleigh (1552 - 1618) pa je bil menda prvi Evropejec, ki je okusil dim tobaka. Leta 1584 je sir Raleigh vodil neko angleško odpravo v Severno Ameriko in ko se je čez dve leti vrnil domov, je prinesel s seboj čudovito pripravo za kajanje - pipo. Nekaj časa je sir Raleigh ljubosumno skrival svoje novo razvedrilo. Nekoč mu je njegov služabnik, ko ga je prvič videl s pipo med zobmi, poveznil polno vedro na glavo, ker je mislil, da njegov gospodar gori. Pozneje je postal prvi pipar vnet za govornik kajenja med angleškimi plemiči. Pa tudi tobak je izkazal siru Raleighu nemalo hvalečnosti za njegovo prizadevanje. Jakob I. ga je namreč obdolžil izdaje in 12 let je preživel v ječi, kjer si je krajšal čas s kajenjem. Preden so ga obglavili, je sir Walter Raleigh pokadil poslovilno pipo.

Pipa si je kmalu utrkala pot iz Anglije na celino. Za Ludvika XIV. jo je v Franciji za nekaj čas izpodrinila nova moda: njuhanje tobaka. Neki pesnik tistega časa je zaljubljeno vzdihnil: "Oh, zakaj nisem tobak, ki bi ga njuhala moja izvoljenka."

Čoprav se je tobak vtihotapil v Evropo kot zdravilno zelišče, je kaj kmalu prišel na slab glas. Profesorji neke nemške univerze so svojim študentom zatrjevali, da se jim bodo od kajenja možgani posušili. Pravoverni duhovniki v Rusiji so pridigali, da kadilci "hudičeve rastline" dihaajo isti dim kot neverniki v peklu. Toda vse to ni prav nič pomagalo, kajti celo pruski cesar je bil kadilec, Peter Veliki pa je kar naprej vlačil pipo po ustih in zahteval od svojih rojakov, da ga posnemajo. Kot smo videli je Evropejcem najbolj ustrezala pipa. Šele v 18. stoletju so kadilci začeli segati po cigarah. Prva tovarna za cigarote pa je bila ustanovljena leta 1862 v Dresdenu.

Kdaj so se Slovenci spoznali s tobakom ni natančno znano. Vendar vemo, da se je kajenje pri nas razširilo zlasti za časa Marije Terezije, ki je podobno kot drugi evropski vladarji v tistem času skrbela, da so bili njeni vojaki dobro preskrbljeni s tobakom. Po prvi, zlasti pa po drugi svetovni vojni, se je ~~število~~ kadilcev v Slovenijo visoko dvignilo.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE IZ X. ŠTEV.

Vodoravno: 1. Minotavros, 10. skrofuloza, 19. obsek, 20. spirale, 22. Otokar, 23. bariton, 25. oreči, 26. plakati, 27. Inar, 28. Retje, 30. enook, 32. Atos, 33. led, 34. odorek, 35. načela, 37. akt, 38. iz, 39. blazen, -b, 41. Razori, 43. Io, -z, 44. Medno, 45. zel, 47. iride, -f, 49. ino, 51. tipografija, 56. sta, 58. Regui, 61. koloniale, 62. potan, 64. Asirec, 66. Kir, 67. žri, 68. Koteks, 69. teletev, 71. Vesna, 72. polotok, 73. imenovallec, 74. industrija.

Navpično: 7. R(isto) S(aavin).

*****

*****

Rešitev zadnje križanke je poslal samo gospod Jože Grilj, ki je kar dvakrat pri žrebu imel srečo, da je dobil Ve tnikovo nagrado za pravilno rešitev. Tokrat bo pa že kar tretjič dobil nagrado. Kot edini rešitvi bo seveda nagrada podeljena - brez žreba. Gospodu Grilju prav prisrčne čestitke ostalim pa volje - volje!

Gospod Grilj je poslal še naslednje pozdrave:

Še enkrat prav lepa hvala za odlično knjižico "Vzgoja v družini". Bolje bi mi res ne mogli ustreči. Obenem Vam pošiljam rešitev zadnje Križanke.

Prav lepe pozdrave vsem bralcem Vestnika, posebno križankarjem in uredniku! Zbogom! J. Grilj

* * *

KAKO MERIMO TOPLOTO ? (Livio Novak)

Bliža se poletje. Dnevi postajajo vse bolj vroči. Pri nas v Melbournu pa temperatura hitro pada in zopet se dvigne. Posebno naraščanje in padanje temperature je Melbourne zabeležil 29. oktobra, ko je lestvica na barometru kazala od 54 stopinj F do 91.2 stopinj in zopet pod 60 stopinj F. Časopisi, radio in televizija poročajo številke 90 stopinj, 95 stop., 100 stopinj F in več. številke, ki nas znojijo! Povzročajo takšno lenobo, da nam je najlepše cel dan čepeti v vodi.

Toda kaj te številke pomenijo? Kolika je toplota kadar je 110 stop. F. Evropejci, ki smo navajeni na C stopinje, nam F merilo kar ne gre v glavo. Mnogi bi radi vedeli, kolika je temperatura v C stopinjah. To pa ni nič težkega, če vam je znana formula za prevajanje oziroma prenašanje, ki je: $C = \frac{5}{9}(F - 32)$ Na primer: če imamo toploto 110 stop. F,

$$\text{računamo: } C = \frac{5}{9}(F - 32) = \frac{5}{9}(110 - 32) = \frac{5}{9} \cdot 78 = \frac{390}{9} = 43,3^{\circ}\text{C.}$$

Literarna

Triloga

DOMA ČE CVETJE NA AVSTRAL-
SKIH TLEH

Člane Kluba seznanjamo z novico, da bo tukaj v Melbourne izšla v pobožičnem času v založbi Slovenskega kluba Melbourne prva slo-
vonska knjiga v Avstraliji, pesniška zbirka
mladega pesnika, člana kluba, Humberta Pribaca. Knji-
ga bo vezana v platno, v finem papirju na 94 straneh izbranih verzov,
za katero je znani slovenski pesnik in slavist profesor Tine De-
beljak izrazil, da so lepe, globoko občutne in močne po izrazu.

So razmišljanja o sebi, domovini, ljudeh in Bogu. Ker bo knjiga
izšla v omejenem številu, Vas opozarjamo, da se že prej naročite na
to slovensko redkost v Avstraliji. Cena ne bo čez £ 1. Vendar je do-
volj, da sedaj pošljete klubu samo obvestilo, da si jo želite imeti.
In povejte tudi drugim Slovincem o tem.

Knjigo bo natisnil slovenski tiskar Simon Špacapan, ki ima svoj
mali obrat v East Brunswicku in izhaja iz znane slovenske družine v
Gorici.

Še to, vsak slučajni doboček pri knjigi j e n a m e n j e n l e
s l o v o n s k e m u d o m u .

Danes objavljamo dve pesmi, ki pa ne izideta v zbirki.

* * *

R O M A R

Kalne vode pod starimi
nagnitimi vrhami,
kam ste skrile mojo srečo,
ki sem jo sanjal v toplih jesenskih nočeh?

Sonce je ožgalo košenine
in po cestah stopa bolečina
sivega nomira,
kakor borač,
ki hodi vsa leta iste steze
z obrabljeno malho
in žalostjo v očeh.

Med ličjem močvar
so okrnele nove bilke
na strohnelih trstikah
in moja tesnoba
je romar, ki se vrača
zopet in zopet
pod znamenje križa
za majhno uteho.

H. Pribac

U B I J A L E C

(H. Pribac)

Cerarovi su...
 enzo...
 (Gustave Adolphe Berger)

Pokrili mu bodo obraz
 z belim prtom,
 da bi zatajili grozo
 v steklenih očeh
 in prižgali bodo sveče
 v sobi prežeti z mrakom -
 obrisi otrdelega trupla
 bodo bežali po steni
 v migotanju rumenega soja.

Prišli bodo kropilci
 z besedami o vsakdanjih rečeh
 in njih molitev bo brezčutna
 kakor drdranje koles
 po drobirju kolosaka,
 on pa bo stopil čez most
 z grozo v steklenih očeh.

*

O B A L A P A L M O V I H V E J

Prišel bo kakor konjev truma,
 r jajoča v rdeče jutro
 o plavih pašnikih,
 jer se je plegla megla po
 o rosi
 med bistrimi studenci.

Jem peket njegovega belca
 sencu nemirne zavesti,
 ko divja k obali
 lmovih vej,
 or se zgrinjajo ljudstva
 širokeh svetlih cest.

ž bo spral sredi noči
 ašne kotanje
 kamenitih poteh
 kdor bo šel na romanje

brez povratka,
 si ne bo spotil čela
 in zaprašil obleke.
 Prišel bo na svadbo
 čeden kot voda
 spod skalnega vira
 in bo stopil pred njega,
 ki mu je bil Bog
 v neprespanih nočeh,
 dnevih polnih truda
 in jutrih ujedajočega mraza,
 zakaj on ne bi pozabil na nje,
 ki so mu ponudili zadnji požirok
 iz čutare
 v žaru peščenih sipin
 in kruha
 med zidovi vlažnih jcč.

Prodajate? Kupujete? Hiso? Zemljisce?

Obrnite se na poznano tvrko

EDEN REAL ESTATE

4 PASCOE VALE RD., MOONEE PONDS

TEL. 37-5104

in zahtevajte slovenskega zastopnika

MAKSA HARTMANA

Po urah klicite 36-6432

Zelite upoklicati v Avstralijo svoje
in placati prevoz?

Obrnite se na potniški urad

ODRA

6a ELIZABETH ST., MELBOURNE, C.1

Tel. MF 6178 po urah JJ 2630

PRODAJA LADIJSKIH, LETALSKIH, ZELEZNISKIH
VOZOVNIC ZA VSE DELE SVETA.

Direktni letalski prevoz iz Jugoslavije v Avstralijo
za gotovino ali pogojno odplacilo, pojasnila za
potovanje, potne dokumente, prenos denarja, itd.

Krojaski salon

A. Matulaj

64 SPENSLEY ST., CLIFTON HILL

TEL. JW 3678

Izdelava vse vrste oblek, plascev po
novi modi. Posebno se priporocamo
za porocne obleke.

V zalogi imamo veliko izbiri cevljev
in perila.

Continental Small Goods

John Hojnik

213 ST. GEORGE RD., NTH FITZROY

TEL. JW 6656

*Vam nudi najrazlicnejse mesne
izdelke!*

Hrenovke, krajnske klobase in
specialitete: strassburger, galic,
leberwurst, itd.

Pri nas lahko v slovenscini obrazlozite
katero vrsto priceske zelite

Phill Ann Beauty Salon

165 SYDNEY RD., COBURG

TEL. FM 2288

TRAJNO KODRANJE LAS
Z NAJMODERNEJSEMI SREDSTVI!

Do nas Vas pripelje tramvaj st. 19, 20 in 21

Tram stop 34

STROKOVNI NASVETI BREZPLACNII

Za vsakovratna tiskarska dela

Tiskarna S. Spacapan

(Reg. Distinction Printing)

171 NICHOLSON STREET,

EAST BRUNSWICK - TEL. 38-6110